

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

2025 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2026

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI 2025 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2025 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

2025 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7. DENETİM BULGULARI	10

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2025 yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	5
Tablo 2: 2025 yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu	5
Tablo 3: Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)	6

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Seri Sonu Tescil İşlemlerinde Araç ve Motosikletler İçin Mevzuatta Belirlenen Sınırların Takibine Yönelik Tedbirlerin Alınmaması
2. Harcırak Kanunu Hükümlerine Uyulmadan Bakanlık Bütçesinden Biletleme Hizmeti Satın Alınması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 10.07.2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve 14.04.2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 59 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre faaliyetlerini yürütmektedir.

Bakanlık 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi olup Kanun'a ekli (I) sayılı cetveldeki genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasında yer almaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde düzenlenen Bakanlığın görev, yetki ve sorumlulukları ana hatlarıyla aşağıda belirtilmiştir:

- Sanayiye yönelik politika önerileri ve stratejiler oluşturmak, sanayi stratejilerine ilişkin uygulamaları izlemek, yerli üretimin ve teknolojik kabiliyetlerin geliştirilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetleri arasında eşgüdümü tesis etmek,

- Yüksek katma değerli ve kritik teknolojik ürünlerin milli ve özgün imkânlarla geliştirilmesi ve yüksek teknoloji ürünlerinin yerli olarak üretilmesi ile ulusal düzeyde teknolojik atılımı hedefleyen Milli Teknoloji Hamlesinin temel hedefler, odak alanlar, yol haritaları gibi esaslarını belirlemek, bu esasların uygulanmasını sağlayacak tedbirler almak,

- Bilimsel ve teknolojik gelişim, ekonomik kalkınma, toplumsal refah ve milli güvenlik hedefleri doğrultusunda, bilim, teknoloji ve yenilik politikalarının belirlenmesi için ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak,

- Ekonominin verimlilik esaslarına uygun olarak geliştirilmesi amacıyla, verimlilik politika önerileri ve stratejileri oluşturmak, sanayi işletmelerinin verimliliğini artırmaya yönelik çalışmalar yapmak, temiz üretim ve verimlilik projelerini desteklemek,

- Ekonomik etki düzeyi yüksek ve birden çok sektörde gelişimi hızlandırma potansiyeline sahip ileri teknolojiler ile büyük veri, yapay zekâ, siber güvenlik gibi kritik alanlarda bireylerin ve işletmelerin ar-ge ve üretim yetkinliklerinin artırılması amacıyla politika önerileri ve stratejiler oluşturmak,

- Uzay ve havacılık sanayisinin geliştirilmesi ve bu alandaki birikimlerden diğer

sektörlerin de yararlanabilmesini sağlamak amacıyla gerekli koordinasyonu sağlamak,

- Bireylerin ve işletmelerin dijital dönüşümüne ve ulusal düzeyde dijital ekonominin geliştirilmesine yönelik politika önerileri ve stratejiler oluşturmak, bu stratejilerin uygulanması konusunda kamu, özel sektör, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları gibi paydaşlar arasında işbirliği ve eşgüdümün tesis edilmesine yönelik tedbirler almak, dijital ekonomi ve dijital dönüşüm ekosisteminin geliştirilmesi amacıyla program ve projeler yürütmek,

- Organize sanayi bölgesi, endüstri bölgesi, teknoloji geliştirme bölgesi, serbest bölge ve sanayi siteleri için kullanılabilir yatırım alanlarını belirlemek, mekânsal strateji planları, çevre düzeni planları ve 1/25.000 ölçekli nazım imar planlarında sanayi alanlarına ilişkin görüş vermek,

- Organize sanayi bölgeleri ve endüstri bölgelerinin planlanmasına, kuruluşuna, yapılaşmasına ve işleyişine ilişkin mevzuatla verilen görevleri yapmak; organize sanayi bölgelerini ve sanayi sitelerini mevzuatta belirlenen kapsamda kredi ile desteklemek,

- Bilimsel, endüstriyel ve yasal metroloji alanlarında politika önerileri ve stratejiler geliştirmek, bunların uygulanmasını sağlamak; kalibrasyon, muayene, belgelendirme ve doğrulamaya ilişkin düzenlemeler yapmak,

- Yatırım teşviklerinin ülke ekonomisi yararına etkin bir şekilde düzenlenmesini temin amacıyla ihtiyaç duyulan mevzuatın hazırlanmasına yönelik çalışmalar yapmak; yatırım teşvik uygulamalarını yürütmek, takip etmek ve değerlendirmek,

- Ülkenin ekonomik kalkınmasında gereksinim duyulan uluslararası doğrudan yatırımların ve bu yatırımlardan beklenen faydaların artırılması amacıyla Bakanlığın görev alanına giren konularda politikaların belirlenmesine katkı sağlamak,

- Bölgesel gelişmeye yönelik politika önerileri ve stratejiler oluşturmak, program ve projeler geliştirmek; bunların uygulanmasını sağlamak, izleme ve denetimini yapmak,

- Kalkınma ajanslarının ve bölge kalkınma idaresi başkanlıklarının koordinasyonunu sağlamak, bunlarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek ve denetimlerini yapmak,

- Cumhurbaşkanınca belirlenen ekonomik ve sosyal hedefler doğrultusunda, sanayi ve teknoloji alanlarında gelişime katkı sağlamak üzere, küresel, ulusal ve bölgesel düzeyde analiz ve araştırmalar yapmak,

• Milli Teknoloji Hamlesi hedefleri doğrultusunda ilgili paydaşlarla işbirliği içerisinde, teknoloji geliştirme ile bireylerin ve işletmelerin dijital dönüşümü konularında bireysel yetkinlikler ile toplumsal bilinç ve kültürün gelişmesine yönelik faaliyetlerde bulunmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı; merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlardan meydana gelmektedir. Bakanlığın 81 ilde Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri bulunmaktadır. Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) Sanayi Genel Müdürlüğü,
- b) Milli Teknoloji ve Yapay Zekâ Genel Müdürlüğü,
- c) Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü,
- ç) Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü,
- d) Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü,
- e) Metroloji ve Sanayi Ürünleri Güvenliği Genel Müdürlüğü,
- f) Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü,
- g) Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü,
- ğ) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü,
- h) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- ı) Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- 1) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı,
- j) Strateji Geliştirme Başkanlığı,
- k) İç Denetim Birim Başkanlığı,
- l) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı,
- m) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,

n) Özel Kalem Müdürlüğü.

o) Acil Durumlar ve Savunma Planlaması Daire Başkanlığı

Türk Patent ve Marka Kurumu ve Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları Bakanlığın bağlı kuruluşları, Kalkınma Ajansları ise Bakanlığın koordinasyon sorumluluğundaki kuruluşları arasında yer almaktadır. Ayrıca Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türk Standartları Enstitüsü, Türkiye Bilimler Akademisi, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ve Türkiye Uzay Ajansı Bakanlığın ilgili kuruluşlardır.

Bakanlığa insan kaynakları ihtiyacının karşılanmasına yönelik tahsis edilen açıktan ve naklen atama kontenjanına ek olarak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (B) fıkrası hükmü, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Kanunu, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve 02.01.2014 tarihli ve 2014/5780 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik hükümleri kapsamında personel istihdamı gerçekleştirilmektedir.

31.12.2025 tarihi itibarıyla merkez teşkilatında 1.887, taşra teşkilatında 2.117 olmak üzere Bakanlıkta toplam 4.004 personel görev yapmakta olup bunların 3.542'i memur, 194'i sözleşmeli personel, 267'si sürekli işçi ve 1'i de idari hizmet sözleşmeli personel olarak çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı genel bütçe kapsamındaki bir idaredir. Bakanlığa 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 124.497.913.000 TL ödenek tahsis edilmiştir.

Bakanlığın 2025 bütçe gider ve gelirleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1: 2025 yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekod	Ödenek Türü	Başlangıç Ödeneği (TL)	Yıl Sonu Ödeneği (TL)	Harcama (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01	Personel Giderleri	3.538.352.000	3.618.275.358	3.573.940.996	98,77
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	433.820.000	453.783.642	439.124.776	96,77
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	604.389.000	645.596.300	431.069.424	66,77
05	Cari Transferler	65.948.390.000	73.186.210.157	71.534.113.073	97,74
06	Sermaye Giderleri	3.107.084.000	2.000.734.267	1.740.059.682	86,97
07	Sermaye Transferleri	32.430.139.000	36.989.149.500	36.960.961.475	99,92
08	Borç Verme	18.435.739.000	20.557.553.753	20.514.321.869	99,79
TOPLAM		124.497.913.000	137.451.302.977	135.193.591.295	98,36

Bütçe Kanunu ile Bakanlığa tahsis edilen 124.497.913.000 TL ödenek, yıl içerisinde yapılan ödenek ekleme ve aktarma işlemleri sonucunda 137.451.302.977 TL'ye yükseltilmiştir. Bu ödenegin 135.193.591.295 TL'si harcanmış olup yıl sonu itibarıyla gerçekleşme oranı %98,36'dır.

Tablo 2: 2025 yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu

Ekod	Bütçe Geliri Türü (TL)	Bütçe Geliri (TL)	Ret ve İadeler (TL)	Net Bütçe Geliri (TL)
01	Vergi Gelirleri	602.519.170,77	101.775,03	602.417.395,74
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.138.762.156,39	42.225,87	1.138.719.930,52
05	Diğer Gelirler	3.167.789.818,76	23.596.236,40	3.144.193.582,36
08	Alacaklardan Tahsilat	222.734.680,75	-	222.734.680,75
TOPLAM		5.131.805.826,67	23.740.237,30	5.108.065.589,37

Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu'na göre 2025 yılında Bakanlığın gerçekleşen toplam bütçe gelirinin 5.131.805.826,67 TL olduğu, bu gelirin 602.519.170,77 TL'sini vergi gelirlerinin, 1.138.762.156,39 TL'sini teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin, 3.167.789.818,76 TL'sini diğer gelirlerin, 222.734.680,75 TL'sini de alacaklardan tahsilatların oluşturduğu görülmektedir. Yıl içinde 23.740.237,30 TL tutarındaki bütçe geliri ise ret ve iade edilmiştir.

Ayrıca Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile tahsis edilen ödenek dışında Bakanlık tarafından Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA II) kapsamında 2025 yılında AB fonlarından 21.278.368,08 Avro, ulusal bütçeden ise 5.391.539,10 Avro karşılığı 268.541.953,84 TL

kaynak sağlanmıştır.

Bakanlığın 2025 yılı faaliyet sonuçları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3: Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Gideri Toplamı (A)	Net Faaliyet Geliri (B)	Enflasyon Düzeltmesi (C)	Faaliyet Sonucu (B+C-A)
120.613.067.036,40	6.445.440.613,30	1.885.692.600,10	(-112.281.933.823,00)

Faaliyet gideri toplamı 120.613.067.036,40 TL olarak gerçekleşmiştir. Net faaliyet geliri toplamı 6.445.440.613,30 TL ve enflasyon düzeltmesi 1.885.692.600,10 TL olup faaliyet sonucu (-112.281.933.823,00) TL olarak gerçekleşmiştir.

635 sayılı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Karşıllanması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 2'nci maddesi ile Bakanlığına döner sermaye işletmesi kurma yetkisi verilmiş ve işletmeye 500.000.000 TL sermaye tahsis edilmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık, genel bütçe kapsamındaki bir kamu idaresi olması nedeniyle, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'ne ve 5018 sayılı Kanun'un muhasebe işlemlerini içeren maddelerine tabidir. Muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

5018 sayılı Kanunun 49'uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkrasına göre;

Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve mali raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile mali sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 50'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemeler Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde yer almaktadır.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esasına dayanmakta olup mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu

idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun'a ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi ile ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke, yöntem, işlem ve süreçler 05.03.2025 tarihine kadar Mülga İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da; bu tarihten sonra ise Kamu İç Kontrol Yönetmeliği ve Kamu Ön Mali Kontrol Yönetmeliği'nde ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

2025 yılı denetimi kapsamında, anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde, kurumun iç kontrol bileşenlerine ilişkin değerlendirmeler aşağıdaki gibidir:

Kontrol Ortamı Standartları

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları genel itibarıyla yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası ile hassas görevler belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Bakanlık 2024-2028 dönemi Stratejik planı ve 2025 yılı performans programı zamanında yayımlanmış olup, içerik açısından ilgili düzenlemelerle uyumludur. Kurum tarafından iç kontrol riskleri tam ve doğru şekilde belirlenmiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmış olup, bu kapsamda risklerin gerçekleşme ihtimali ve olası etkileri belirlenerek önem düzeyine göre sınıflandırılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından görev ve yetkilerin belirlenmesi amacıyla çeşitli görevler için iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından 2025 yılında gerçekleştirilen ve örnekleme yoluyla incelenen yetki devirleri mevzuata uygun olarak yapılmış; yapılan görevlendirmeler, farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı”

ilkesine uyulmuştur. Belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu; “Mali Bilgiler” başlığı altında bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasındaki sapmaların nedenlerine yer verilmemiş olması dışında içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

Kurumun tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, faaliyet yılında değerlendirilmiş ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmıştır. Bakanlıkta 2025 yılı sonu itibarıyla 13’ü dolu olmak üzere toplam 20 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. İç Denetim Birimi Başkanlığınca yürütülen denetim ve danışmanlık faaliyetleri kapsamında, iç kontrol sisteminin değerlendirilmesine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

İç kontrol sistemine ilişkin yürütülen faaliyetler ve ulaşılan sonuçlar dikkate alındığında; İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı ile kontrol ortamının sağlandığı, risklerin yönetimi, kontrol faaliyetlerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin gerekli çalışmaların yürütüldüğü değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2025 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Seri Sonu Tescil İşlemlerinde Araç ve Motosikletler İçin Mevzuatta Belirlenen Sınırların Takibine Yönelik Tedbirlerin Alınmaması

Geçerliliğini yitirmiş tip onayına sahip araç ve motosikletlerin Bakanlık izniyle piyasada arzını içeren seri sonu izni verilmesine ilişkin işlemlerde mevzuatta belirlenen sınırlar dâhilinde tescil işlemi yapıp yapılmadığının takip edilmediği görülmüştür.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Sanayi Genel Müdürlüğü" başlıklı 388'inci maddesinin (f) bendinde; araçların karayolu yapısına ve trafik güvenliğine uygun üretilmesi için gerekli teknik düzenlemeleri hazırlamak ve uygulamaya koymak, araçların teknik düzenlemelere uygunluğunu belgelendirmek veya belgelendirilmesini sağlamak Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Söz konusu maddeye istinaden çıkarılan "Motorlu Araçlar ve Römorkları ile Bunların Aksam, Sistem ve Ayrı Teknik Ünitelerinin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik" in (AB/2018/858) "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin (dd) bendinde; Yönetmelik'te geçen "onay kuruluşunun" bir araç, sistem, aksam veya ayrı teknik ünitenin tip onayından veya münferit araç onayından her yönüyle sorumlu olan veya parçalar ve ekipmanlara ilişkin onay sürecinden sorumlu olan; tip onayı belgelerini düzenlenmeye, gerektiğinde geri çekmeye veya reddetmeye; diğer onay kuruluşlarının başvurabileceği bir kuruluş olarak hareket etmeye; teknik servisleri görevlendirmeye ve imalatçıların imalat uygunluğuyla ilgili yükümlülüklerini yerine getirmesini temin etmeye yetkili olan; üye ülke tarafından Komisyona bildirilen yetkili kurum veya kurumları ve Türkiye'de ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ifade ettiği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Seri sonu araçların piyasada bulundurulması, tescili ya da hizmete girmesi" başlıklı 49'uncu maddesinde;

- Yönetmelik'in Ek V Bölüm B'de belirtilen sınırlamalara tabi olmak üzere ve ikinci fıkrada belirtilen sınırlı süreler içerisinde, Bakanlığın (onay kuruluşunun) geçerliliğini yitirmiş AB tip onayına sahip araçların piyasada bulundurulması, tescili ya da hizmete girmesine izin verebileceği ve kayıt altına alabileceği,

- Seri sonu araç tescilinden faydalanmak isteyen bir imalatçının söz konusu araçların söz konusu araçların yeni teknik gerekliliklere uymasını engelleyen her türlü teknik ya da ekonomik sebebi belirterek tescil edilebilmesi ya da hizmete girebilmesi için Bakanlığa talepte bulunacağı,
- Bakanlığın, bu talebi izleyen üç ay içerisinde söz konusu araç tipinin tescil edilip edilmemesine ve tescil edilecekse ne kadar adedinin tescil edileceğine karar vereceği,
- Bakanlığın, bu maddede belirtilen prosedür çerçevesi tescil edilecek veya hizmete girecek araç sayısının etkin bir şekilde izlenmesini sağlamak için uygun tedbirleri alacağı hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik'in EK V "Seri sonunun sınırları" başlıklı Bölüm B'sinin birinci fıkrasında; M1 kategorisi araçlarda, bir veya birkaç tipteki azami araç sayısı, her bir üye ülkede veya Türkiye'de bir önceki yılda hizmete giren ilgili bütün tiplerdeki araç sayısının %10'unu ve diğer bütün kategorilerde %30'unu geçemeyeceği; sırasıyla %10'luk veya %30'luk oran 100 araçtan az bir sayıya karşılık geliyorsa, azami 100 aracın hizmete girmesine izin verileceği belirtilmiştir.

Motosiklet seri sonu izinleri ile ilgili olarak ise "İki veya Üç Tekerlekli Motorlu Araçların ve Dört Tekerlekli Motosikletlerin Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik" in (AB/168/2013) "Seri sonu araçların piyasada bulundurulması, tescili veya hizmete girmesi" başlıklı 44'üncü maddesinde seri sonu araç sayısının, hangisi daha yüksekse Türkiye veya her bir AB üyesi ülke başına olmak üzere 100 aracı ya da son iki yılda tescil edilen araç sayısının %10'unu geçemeyeceği; Bakanlığın, bu maddede belirlenen prosedür doğrultusunda piyasada bulundurulacak, tescil edilecek veya hizmete girecek olan araç sayısının etkin bir biçimde izlenmesini sağlayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bakanlık, seri sonu araç ve motosiklet izni sürecine ilişkin işlemleri Türk Standartları Enstitüsü ile yapılan 05.07.2025 ve 30.12.2024 tarihli sözleşmeler çerçevesinde yürütmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre Bakanlığın, seri sonu araçlara ilişkin işlemlerde üretildiği tarihte geçerli tip onayına sahip olup tip onayının geçerliliğini kaybetmesinden önce tescil edilmemiş araçların, imalatçının talebi üzerine sınırlı süre ve sayıda tesciline izin verebileceği öngörülmüştür. Ayrıca Bakanlık bu süreçte tescil edilecek veya hizmete girecek araç sayısının etkin bir şekilde izlenmesini sağlamak ile sorumlu tutulmuştur. Her ne kadar söz konusu işlemler Türk Standartları Enstitüsü ile yapılan sözleşmeler çerçevesinde yürütülmekte ve Enstitünün bu sözleşmelerden kaynaklanan sorumluluğu devam etmekte olsa da tescil edilecek veya hizmete girecek seri sonu araç sayısının etkin bir şekilde

izlenmesini sağlamak için uygun tedbirlerin alınması konusunda mevzuattan kaynaklanan asli sorumluluk Bakanlıktadır.

Kamu idaresi tarafından seri sonu izni verilmesine işlemlerin TSE aracılığıyla yürütüldüğü ve teknik kontrollerin TSE tarafından gerçekleştirildiği belirtilmiş olmakla birlikte, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca araçların teknik uygunluğuna ilişkin düzenlemeleri hazırlama, yürürlüğe koyma ve uygunluğu belgelendirme görevi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına aittir. Bu kapsamda TSE, yalnızca Bakanlık tarafından yetkilendirilen teknik ve operasyonel işlemleri yürüten kuruluş niteliğinde olup AB/2018/858 ve AB/168/2013 sayılı düzenlemeler çerçevesinde tip onayına ilişkin nihai yetki Bakanlığa aittir. Dolayısıyla TSE'nin süreçlerde yer alması, Bakanlığın asli yetki ve sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

Ayrıca, hizmet alımı kapsamında TSE'den gelen belgelerin aylık olarak kontrol teşkilatı tarafından incelendiği belirtilmiş ise de bu kontrollerin kamu ihale mevzuatı çerçevesinde sözleşmeye uygunluk denetimi niteliğinde olduğu, Yönetmelik'te öngörülen "etkin izleme" standardını karşılamadığı değerlendirilmektedir. Zira öngörülen izleme, izin öncesi aşamada limit aşımını önleyici nitelikte olması gerekirken mevcut denetimlerin ise işlem sonrası geriye dönük inceleme niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle seri sonu kota aşımını önleyici bir işlevinin bulunmadığı değerlendirilmektedir. Nitekim kamu idaresince 31.03.2026 tarihinde gerçekleştirilen yerinde denetimde de bazı marka ve kategorilerde tescil ve kota sayıları arasında uyumsuzluk bulunduğu, bu marka ve kategorilerde verilen seri sonu kota adetlerinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiği tutanağa bağlanmıştır. Bu durum, kota kayıtları ile tescil verileri arasında uyumsuzluk olabileceğine işaret etmekte ve kontrol sisteminin etkinliğinin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Kamu idaresince bulguda yer verilen kota aşımaları ile ilgili kendilerine bilgi ve belge sunulmadığı ifade edilmiş olsa da seri sonu limitleri ve tescil verilerini içeren listelerin idareden temin edilerek tespit yapıldığı açıktır.

Öte yandan idare tarafından, aynı tip onayı kapsamında birden fazla marka ile araç üretilbildiği ve bu markaların "aynı marka havuzu" içinde değerlendirildiği, ayrıca seri sonu araç izinlerinin tescil edilecek kategori esas alınarak ve imalatçının talep/taahhüdü doğrultusunda düzenlendiği, şasi numaralarının ise izin verilen kategori dışında tescil edilemeyeceğine ilişkin şerhle Türkiye Noterler Birliği'ne bildirildiği ifade edilmektedir. Araçlarda bir önceki yıl, motosiklette ise son iki yıl tescil verileri ile yıl içinde verilen izinlere

ilişkin listeler üzerinden gerçekleştirilmiş olup bu listelerin marka ve kategori bazında ayrıştırılmış ve tescil işlemleri tamamlandıktan sonra oluşan nihai verileri içerdiği görülmüştür. Dolayısıyla söz konusu veriler, idarece ileri sürülen hususları da kapsayan niteliktedir. AB/2018/858 sayılı Yönetmelik uyarınca seri sonu araç izinlerinin her bir kategori için ayrı ayrı hesaplanması gerektiği, %10–%30 oranlar ile en fazla 100 araç sınırının kategori ve marka bazında uygulanacağı; ortak marka havuzu veya toplam üzerinden kota belirlenmesine imkan tanıyan bir düzenleme bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle idarece benimsenen yaklaşımın, marka bazlı sınırlandırma sistemini genişletici nitelikte bir yorum olduğu, seri sonu kota uygulamasının mevzuat gereği kategori ve marka bazında ayrı ayrı yürütülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, seri sonu kapsamında yapılacak tescil işlemlerinin mevzuata uygun olarak yürütülmesi için öngörülen süre ve sayı sınırlarının gözetilmesi ve izin verilebilecek araç sayısının üzerinde seri sonu araç tescil edilmemesi için Bakanlık tarafından uygun ve etkin tedbirlerin alınması gerekmektedir.

BULGU 2: Harcırâh Kanunu Hükümlerine Uyulmadan Bakanlık Bütçesinden Biletleme Hizmeti Satın Alınması

6245 sayılı Harcırâh Kanunu'na tabi personelin geçici görevlendirmelerine ilişkin seyahat biletlerinin, Kanun'da öngörülen harcırâh hükümlerine uyulmaksızın Bakanlık bütçesinden biletleme hizmeti satın alınmak suretiyle karşılandığı görülmüştür.

6245 sayılı Kanun'un "Harcırâh verilecek kimseler" başlıklı 4'üncü maddesinde; bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetlilere, bunların aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak görev yapanlara; ayrıca memur veya hizmetli olmamakla birlikte kurumlar tarafından geçici bir görevle görevlendirilen kişilere de bu Kanun hükümleri uygulanarak harcırâh verileceği ifade edilmiştir.

Aynı Kanun'un "Harcırâhın unsurları" başlıklı 5'inci maddesinde harcırâh; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafından oluşmakta olup ilgili kişi, Kanun hükümleri çerçevesinde bu unsurlardan birine, birkaçına veya tamamına hak kazanabileceği belirtilmiştir.

Kanun'un "Yol masrafı ve yevmiye" başlıklı 14'üncü maddesinde; Kanun'un 1'inci maddesinde belirtilen kurumlara ait bir görevin yerine getirilmesi amacıyla geçici olarak yurt

içinde veya yurt dışında başka bir yere gönderilen memur ve hizmetlilere, geçici görev harcırahı kapsamında yol masrafı ile yevmiye ödeneceği öngörülmüştür. Ayrıca hamal giderleri (cinsi ve adedi beyannamede gösterilmek kaydıyla), bagaj giderleri ile ikametgâh veya görev mahalli ile istasyon, iskele ya da durak arasındaki ulaşım giderlerinin de ayrıca karşılanacağı ifade edilmiştir.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin üçüncü bölümünde yer alan “Yurtiçi Geçici Görev Yolluğu” başlıklı 22'nci maddesi ile “Yurtdışı Geçici Görev Yolluğu” başlıklı 25'inci maddesinde, geçici görev yolluğunun ödenebilmesi için görevlendirme yazısı veya harcama talimatı, yurtiçi veya yurtdışı geçici görev yolluğu bildirimi ile yatacak yer temini amacıyla yapılan ödemelere ilişkin faturanın ödeme belgesine bağlanması gerektiği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in “Yolluklara ilişkin diğer hükümler” başlıklı 27'nci maddesinde; uçakla yapılan seyahatlerde yolcu biletinin ödeme belgesine bağlanması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri doğrultusunda, geçici görevlendirme kapsamında gönderilen personelin yurtiçi veya yurtdışı görevlerde harcırah alabilmesi için yol masrafı ve yevmiyeyi kapsayan harcırah unsurlarını içeren bir bildirim düzenlemesi gerekmekte olup, personelin uçakla yapılan seyahatlerde yolcu bileti ve yatacak yer temini ile ilgili faturaları kendi beyanı ile birlikte yolluk bildirimine eklemesi ve bu belgelerin ödeme belgesine bağlanması gerektiği öngörülmektedir.

Yapılan incelemede, Harcırah Kanunu'na tabi personelin geçici görevleri kapsamında yapacağı seyahatlerde ulaşım ihtiyaçlarının Bakanlık bütçesinden doğrudan bilet temin edilmek suretiyle karşılandığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında bulguda yer alan tespit ve öneriler doğrultusunda merkez ve taşra teşkilatına yazılan bir bilgilendirme yazısı ile söz konusu hususun duyurulduğu ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, doğrudan Bakanlık bütçesinden ilgili firmaya hizmet alımı şeklinde ödeme yapılması yerine, seyahat biletlerinin personelin kendi beyanı ve belgeleriyle yolluk bildirimine eklenerek ödeme belgesine bağlanması ve buna mukabil personele harcırah ödemesi yapılması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ**

2025 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	7
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	7
6. DENETİM BULGULARI	7

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2025 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması	4
Tablo 2: 2025 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması	5

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Bazı Özel Poz Analizlerinin Teknik Tariflerinin Bulunmaması ve Uygulama Projesinde Marka Belirtilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 409/A maddesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının döner sermaye işletmesi kurmaya yetkili olduğu belirtilmiş, işletmenin faaliyet alanları, gelirleri, giderleri, işleyişi ve denetimi ile diğer hususların yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştı. Kararname'nin bu maddesi Anayasa Mahkemesinin 27.12.2023 tarihli ve 2020/52 esas, 2023/223 karar sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Bu iptal kararı sonrasında 27.12.2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7537 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 635 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameye eklenen ek madde 2 ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına döner sermaye işletmesi kurma yetkisi verilmiş ve işletmeye 500.000.000 Türk Lirası sermaye tahsis edilmiştir. Ayrıca işletmenin faaliyet alanları, gelirleri, giderleri, işleyişi ve denetimi ile diğer hususların yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmış olup Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği 30.08.2025 tarih ve 33002 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik’in 6’ncı maddesinde işletmenin faaliyet alanları şu şekilde belirtilmiştir:

a) Bakanlığın ilgili mevzuatında yer alan asli ve sürekli görev ve yetkileri kapsamında hizmet birimleri tarafından görevlerinin uygulanması sırasında ortaya çıkan ve genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan, fiyatlandırılabilir nitelikte üretilen mal ve hizmetlerle ilgili faaliyetlerde bulunmak,

b) Bakanlık tarafından ilgili mevzuat hükümleri kapsamında gerçek ve tüzel kişiler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verilecek her türlü belge, yetki belgesi, ruhsat, lisans, izin belgesi, harita, harita üretimi ve benzeri belgeler ile test, kalibrasyon, muayene, doğrulama, yetkilendirme, belgelendirme ve benzeri uygunluk değerlendirme, vize, onay, revizyon, dosya incelemesi, veri kullanımı, analiz, envanter hazırlama, araştırma, geliştirme, yayın, rehberlik, danışmanlık, yönetim, işletme, piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri ve benzeri diğer hizmet üretimine yönelik faaliyetlerde bulunmak,

c) Bilimsel ve teknolojik araştırma, geliştirme, tasarım ve yenilikçilik faaliyetleri ve girişimleri ile kümelenme girişimlerini geliştirmek amacıyla uygulamalar, programlar ve

projeler yürütmek; çeşitli etkinlikler düzenlemek ve düzenlenmesini desteklemek, yazılı, görsel ve elektronik ortamlarda yayınlar yapmak ve yaptırmak,

ç) Bilişim ve ileri teknoloji sektörleri ile ekonomik etki düzeyi yüksek ve birden çok sektörde gelişimi hızlandırma potansiyeline sahip teknoloji alanlarında, yerli ve millî üretim yetkinliklerinin artırılmasına yönelik bilişim ve ileri teknoloji ürün ve sistemlerinin siber güvenlik ve bilgi güvenliği düzeyinin yükseltilmesine, siber güvenlik alanında yerli ve millî ürünlerin üretilmesine, yerli ve millî ürünlerin ülke genelinde kullanımının yaygınlaştırılmasına, veri merkezi ve veri işleme altyapısının güçlendirilmesine ve siber güvenlik ekosisteminin geliştirilmesine katkı sağlamak,

d) Bakanlığın görev alanına giren konulara ilişkin yayın, veri, bilgi ve belgelerin matbu veya elektronik ortamda alımı ve satışına yönelik faaliyetlerde bulunmak,

e) Bakanlığın görev alanında yer alan hizmet ve faaliyetlerin gerektirdiği yurt içi ve yurt dışı eğitim, staj, kurs, toplantı, konferans, sempozyum, sınav, etkinlik, panel, reklam, numune, fuar, tanıtım ve benzeri etkinlik ve organizasyonları düzenlemek ve bu tür düzenlenen etkinlik ve organizasyonlara katılım sağlamak,

f) Bakanlığın görev alanları ile ilgili araştırma, geliştirme, etüt, plan ve proje yapmak veya yaptırmak,

g) Bakanlık hizmet birimlerinin fiziki ve teknik altyapısının geliştirilmesi, güçlendirilmesi ve kurumsal kimlik oluşturulmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak,

ğ) Milli teknoloji hamlesi hedefleri doğrultusunda yürütülen teknoloji geliştirme konularında ilgili paydaşlarla iş birliği içerisinde yürüten kurumlarla koordinasyon sağlanarak gerekli hallerde her tür çalışmayı yapmak/yaptırmak, bu maksatla bireysel yetkinlikler ile toplumsal bilinç ve kültürün gelişmesine yönelik gerçek veya tüzel kişileri desteklemek, çalışmaların etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi için ihtiyaç duyulan mal ve hizmet alımlarını yapmak, teknolojik ürün ve sistemlerin üretimini veya kullanımını artırmak amacıyla ihtiyaç duyulan altyapıların kurulması, teknolojik ürünlerin tanıtım ve pazarlanması, rekabet öncesi iş birliği projelerinin desteklenmesine katkıda bulunmak, yeşil dönüşüm faaliyetleri ile kurumsal kapasite geliştirme faaliyetlerinde bulunmak,

h) Avrupa Birliği, diğer ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla yürütülen projelerin ve programların hazırlanmasını, koordinasyonunu ve yürütülmesini sağlamak,

ı) Organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgelerine ilişkin olarak; hâlihazır haritaları aldirmek, gerekli görülen projeleri yapmak, yaptırmak, her türlü araştırma ve inceleme yapmak, yaptırmak, izlemek, eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yürütmek ve bu alanların içerisinde sanayi ve teknolojinin geliştirilmesine ilişkin Bakanlık tarafından yapılacak veya yaptırılacak eğitim kurumlarının proje ve tesislerini yapmak/yaptırılmasını temin etmek veya maliyet giderlerini desteklemek, Bakanlık kararıyla endüstri bölgesi kurulacak alanların kamulaştırma veya benzer yollarla edinimini sağlamak, yatırım projelerini desteklemek, bu alan ve bölgelerde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlere ilişkin her türlü tasarrufta bulunmak, işletmek, işlettmek ve kullanım izinlerini vermek, kamulaştırma dâhil kuruluş işlemlerini sağlamak, plan yapılması için gerekli haritaları yapmak, yaptırmak ve/veya temin etmek, her ölçekteki yeni plan ve projeyi yapmak ve yaptırmak, altyapıyı planlamak, altyapı proje ve tesislerini yapmak veya yaptırılmasını temin etmek,

i) Bu fıkrada belirtilen faaliyetlerin yürütülmesi, hizmetlerin kesintiye uğramaması ve faaliyetlerin devamlılığı için gerektiğinde ihtiyaç duyulan kiralama ve yapım işlerini yapmak, mal ve hizmet satın almak,

j) Bakan tarafından Yönetim Kuruluna veya doğrudan İşletmeye verilen diğer görevleri yapmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İşletmenin hizmetleri; Yönetim Kurulu, harcama yetkilisi, gerçekleştirme görevlisi, Daire Başkanı, şube müdürleri, muhasebe birim personeli ile diğer görevliler eliyle yürütülmektedir.

İşletmenin en üst karar organı olan Yönetim Kurulu, başkan dahil beş üyeden oluşmaktadır. Yönetim Hizmetleri Genel Müdürü Yönetim Kurulunun başkanıdır. Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcısı Yönetim Kurulunun daimî üyesidir. Diğer Yönetim Kurulu üyeleri, Bakanlık hizmet birim amirleri veya genel müdür yardımcıları arasından Bakan tarafından görevlendirilir ve gerektiğinde bu üyeler Bakan tarafından değiştirilebilir.

Genel Müdür, İşletme bütçesinin harcama yetkilisidir. Harcama yetkilisi, kendisine en yakın üst kademe yöneticilerinden birisini veya birkaçını ödeme emri belgesini düzenlemek üzere görevlendirir.

İşletme bütçesinin hazırlanması, verilecek hizmetlere ilişkin fiyatların tespit edilmesi, dönem sonunda işletmenin mali tablolarının hazırlanması ve Sayıştaya sunulması ile sair yönetim ve koordinasyon işleri, Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde bulunan Döner Sermaye Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Döner Sermaye İşletmesi kadrolarında istihdam edilen personel bulunmamaktadır. İşletmenin iş ve işlemleri Bakanlık personeli olan memur, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle yürütülmektedir.

1.3. Mali Yapı

27.12.2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7537 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 635 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameye eklenen ek madde 2 ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına döner sermaye işletmesi kurma yetkisi verilmiş ve işletmeye 500.000.000 Türk Lirası sermaye tahsis edilmiştir.

İşletmenin 2025 yılı başlangıç ödeneklerinin türleri itibarıyla dağılımı ve gerçekleştirmeleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: 2025 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması

Ekod	Bütçe Gideri Türü	Tahsis Edilen (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.035.545.000	228.225.608,66	11
05	Cari Transferler	3.148.157.453	3.112.114.992,76	99
06	Sermaye Giderleri	213.303.420	213.303.420,00	100
Toplam		5.397.005.873	3.553.644.021,42	66

Buna göre, İşletmenin personel ve sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderleri bulunmamakta olup yıl sonunda gerçekleşen 3.553.644.021,42 TL tutarındaki toplam bütçe giderinin yaklaşık olarak % 87'si cari transferlerden, % 6 'sı mal ve hizmet alım giderlerinden oluşmaktadır.

İşletmenin gelirlerine ilişkin başlangıç ve gerçekleşme durumu ise aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 2: 2025 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması

Ekod	Bütçe Geliri Türü	Planlanan Bütçe Geliri (TL)	Gerçekleşen Bütçe Geliri (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03	Mal ve Hizmet Gelirleri	5.739.548.041	2.927.882.709,33	51
09	Diğer Gelirler	631.250.000	754.819.017,64	119
Toplam		6.370.798.041	3.682.701.726,97	58

Yukarıdaki tabloya göre mal ve hizmet gelirleri, tahmin edilen tutarın % 51'i oranında gerçekleşmiştir. Diğer gelirler ise öngörülenden % 19 fazla gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, İşletmenin 2025 yılı gelir tablosuna göre net satışları 2.854.144.997,24 TL'dir. Net satışlar içindeki en yüksek payı, belgelendirme gelirleri ile izin verme gelirleri oluşturmaktadır. İşletmenin faaliyet giderleri ise 3.429.954.022,88 TL'dir. Diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârların toplamı olan 749.717.210,39 TL'nin 547.062.012,46 TL'sini faiz gelirleri oluşturmaktadır. İşletmenin vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıkları sonrası dönem net kârı ise 43.519.128,24 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenleyen Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği (DSİBMY) hükümlerine tabidir.

Buna göre, bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir ve Yönetmelik'in üçüncü kısmının "Çerçeve Hesap Planı" başlıklı dördüncü bölümünde detaylı olarak düzenlenen sistematığe uygun olarak kaydedilir.

DSİBMY'nin 565'inci maddesine göre, bilanço ve gelir tablosu dipnotlar ve ekleri ile birlikte temel mali tabloları oluşturur. Mali tabloların amacı yatırımcılar, kredi verenler ve diğer ilgililer için karar almada yararlı bilgiler sağlamak, gelecekteki nakit akımlarını değerlendirmede yararlı bilgiler sağlamak ve varlıklar, kaynaklar ve bunlardaki değişiklikler ile işletme faaliyet sonuçları hakkında bilgi sağlamaktır.

Mali raporlamanın amacı ise yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır. Bu amacın gerçekleştirilmesi için de; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi

ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken ve denetim ekibince Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesi gereğince temin edilen defter, tablo ve belgelerden aşağıda sayılanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ve ilgili maddede yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Gelir tablosu,
- Envanter tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin

hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesinin 2025 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bazı Özel Poz Analizlerinin Teknik Tariflerinin Bulunmaması ve Uygulama Projesinde Marka Belirtilmesi

Bakanlıkta yapılan “Enerji Verimliliğinin Geliştirilmesi ve Enerji Dönüşümü İşİ” ihalesi dokümanları incelendiğinde, bazı imalatlarda yalnızca poz adlarının yer aldığı, analiz tanımlarının bulunmadığı ve uygulama projelerinde marka belirtilerek ihaleye çıkıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Tanımlar” başlıklı 4’üncü maddesinde; “*Kesin proje: Belli bir yapının onaylanmış ön projesine göre; mümkün olan arazi ve zemin araştırmaları yapılmış olan, yapı elemanlarının ölçülendirilip boyutlandırıldığı, inşaat sistem ve gereçleri ile teknik özelliklerinin belirtildiği projeyi,*

Uygulama projesi: Belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği projeyi” denilmektedir.

Kanun’un “Temel ilkeler” başlıklı 5’inci maddesinde; “*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.*” hükmü yer almaktadır.

Kanun’un “Şartnameler” başlıklı 12’nci maddesinde ise “*İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idarelerce hazırlanması esastır. Ancak, mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özelliği nedeniyle idarelerce hazırlanmasının mümkün olmadığının ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler bu Kanun hükümlerine göre hazırlattırılabilir.*

İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerde yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler,

verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici hususlar içermeyecek ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlayacaktır.

Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilmeyecektir.

Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde “veya dengi” ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.” denilmektedir.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Yaklaşık maliyet hesabına esas fiyat ve rayiçlerin tespiti” başlıklı 9’uncu maddesinin ilgili bentlerinde;

“... ”

c) Mahal listesi hazırlanması; ön, kesin veya uygulama projelerine dayalı olarak, işin bünyesindeki imalat kalemlerinin adını ve yapılacağı yerleri gösteren ve yaklaşık maliyetin hazırlanmasına esas teşkil eden mahal listeleri hazırlanır.

ç) Metraj listelerinin hazırlanması; ihale konusu işe ait proje ve mahal listelerindeki ölçü ve tariflere göre işin bünyesine giren imalatların hangi kısımda ve ne miktarda yapılacağını belirlenmesi amacıyla; anahtar teslimi götürü bedel teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde iş kalemi ve/veya iş grubu, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde ise iş kalemi şeklinde metraj listeleri düzenlenir.

d) Birim fiyat ve imalat tariflerinin hazırlanması; Ön ve/veya kesin projeye dayalı olarak birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde, idareler, iş kaleminin adını, yapım şartlarını, ölçü yeri ve şeklini, birimini, birim fiyata dahil ve hariç unsurları ihtilaфа meydan vermeyecek biçimde teknik olarak açıklayan birim fiyat tarifleri hazırlar.

e) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; uygulama projeleri ve mahal listelerine dayalı olarak imalat iş kalemleri veya iş gruplarının teknik tarif ve özellikleri belirlenir.

...” denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde idarelerin yapacakları ihalelerde rekabeti, eşit muameleyi, kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu, hazırlanan teknik şartnamelerde belirli bir marka veya modelin belirtilemeyeceği, teknik şartnamelerin rekabeti engelleyici hususlar içermeyeceği, yalnızca ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde “veya dengi” ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebileceği,

uygulama projelerinin içeriğinde yapı elemanlarının ölçülerinin, boyutlarının, teknik özelliklerinin ve yapının diğer tüm ayrıntılarının yer alacağı, uygulama projelerine dayalı olarak mahal listesi, metraj listesi, birim fiyat ve imalat tariflerinin hazırlanacağı ve birim fiyat ve imalat tariflerinin, iş kaleminin adını, yapım şartlarını, ölçü yeri ve şeklini, birimini, birim fiyata dahil ve hariç unsurları ihtilafa meydan vermeyecek biçimde teknik olarak açıklaması gerektiği anlaşılmaktadır.

Anılan mevzuatta ifade edildiği üzere idarenin, birim fiyat veya imalat tariflerini hazırlarken iş kaleminin adını, yapım şartlarını, ölçü yeri ve şeklini, birimini, birim fiyata dahil ve hariç unsurları ihtilafa meydan vermeyecek biçimde teknik olarak açıklaması gerekmektedir. Dolayısıyla bu unsurları taşımayan birim fiyat ve imalat tarifleri ile iş kaleminin fiyatının tespit edilmeye çalışılması mevzuata aykırılık oluşturmaktadır. Ayrıca bu şekilde bir fiyat tespiti yapılması Kanun'un temel ilkelerinden olan rekabet ilkesi ve kaynakların verimli kullanılması ilkesine de uygun olmayacaktır.

Diğer taraftan mevzuatta teknik şartnamelerde istisnai durumlar haricinde marka veya model belirtilmeyeceği ifade edilmiş olup bu kuralın rekabet ve eşit muamele ilkeleri açısından düşünüldüğünde evleviyetle uygulama projesi açısından da geçerli olduğu değerlendirilmektedir. Dolayısıyla uygulama projesinde marka belirtilmesi mevzuata ve temel ilkelere aykırılık oluşturmaktadır.

Yapılan incelemede, bazı imalatlarda yalnızca poz adlarının yer aldığı, malzeme türleri ve ölçüler gibi fiyatlamayı etkileyen teknik detayların belirtilmediği ve uygulama projelerinde klima çizimlerinde marka bilgilerinin yer aldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; enerji dönüşümü işinin teknik niteliği, mevcut yapıların farklı geometrik ve fiziksel özellikler göstermesi ile Bakanlık birim fiyatlarında birebir karşılığı bulunmayan ileri teknoloji sistemlerin kullanılması nedeniyle özel poz ihdasının zorunlu hale geldiği, bu kapsamda mekanik poz tarifleri ve mahal listelerinin hazırlandığı, isteklilere yerinde inceleme imkânı tanındığı, ihale sürecinde yeterli sayıda isteklinin doküman indirdiği ve ihaleye teklif verdiği, ayrıca uygulama projelerinde yer alan marka ibarelerinin ise mühendislik yazılımlarının teknik kütüphanelerinden kaynaklandığı ve rekabeti kısıtlayıcı bir etki doğurmadığı ifade edilmiştir.

Ancak bulguda belirtilen husus, özel poz oluşturulması olmayıp bazı birim fiyat ve imalat tariflerinin mevzuatta öngörülen açıklık ve belirlilik şartlarını taşımamasıdır. Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri uyarınca birim fiyat ve imalat tariflerinin; iş kaleminin yapım şartlarını, teknik özelliklerini, ölçü ve uygulama esaslarını,

birim fiyata dahil unsurları ihtilafa meydan vermeyecek açıklıkta ortaya koyması gerekmektedir. Bulgu konusu bazı imalat kalemlerinde ise yalnızca poz adlarına yer verildiği, malzeme türü, ölçü, teknik detay ve uygulama kriterleri gibi fiyat oluşumunu doğrudan etkileyen unsurların açık şekilde belirtilmediği görülmüştür. İsteklilere yerinde inceleme imkânı tanınmış olması da teknik açıklık ve belirlilik yükümlülüğünü ortadan kaldırmamaktadır.

Kamu idaresince, uygulama projesinde marka belirtilmesi hususunda marka ibarelerinin yazılım kütüphanelerinden kaynaklandığı ve yönlendirici nitelik taşımadığı belirtilmişse de yukarıda anlatıldığı üzere uygulama projesinde belirli bir marka veya modele yönelik ifade ve tanımlamalara yer verilmemesi gerekmektedir. Bu kapsamda, marka ibarelerinin hangi nedenle dokümanlara yansıdığı hususu sonucu değiştirmemekte olup uygulama projelerinde belirli marka çağrışımı oluşturabilecek gösterimlere yer verilmesi mevzuatın temel ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Diğer taraftan kamu idaresince ihale dokümanının 15 istekli olabilecek firma tarafından indirildiği ve ihaleye birden fazla isteklinin teklif verdiği hususu ileri sürülerek rekabetin engellenmediği ifade edilmiştir. Ancak, bulguda belirtilen husus ihale dokümanlarının hazırlanması sürecinde mevzuatta öngörülen usul ve esaslara uygun hareket edilmemesi olup ihaleye teklif verilmiş olması veya dokümanlara yönelik şikayet başvurusu yapılmamış olması, ihale dokümanlarında yer alan eksiklik ve aykırılıkları ortadan kaldırmamaktadır.

Sonuç olarak, ihale dokümanlarında birim fiyat ve imalat tariflerinin malzeme türü, ölçü ve teknik özelliklerin açıkça belirtilmesi, teknik şartname ve proje dokümanlarının rekabeti engellemeyecek, belirli bir marka veya ürünü işaret etmeyecek ve tüm isteklilere eşit fırsat sağlayacak şekilde hazırlanması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>